สังคมไทยควรเรียนรู้อะไรจากกรณีแม่เมาะ

การขยายตัวของเหมืองและโรงไฟฟ้า

๖ เมษายน ๒๕๕๘

๐๙.๓๐ - ๑๒.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมชั้น ๔ มูลนิธิอาสาสมัครเพื่อสังคม (มอส.)

ร่วมจัดโดย

คณะทำงานโลกเย็นที่เป็นธรรม (Thai Climate Justice)

กลุ่มจับตาพลังงาน (Energy Watch)

มูลนิธินิติธรรมสิ่งแวดล้อม (EnLaw)

ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม (ThaiSEJ)

<table>
<tr><th rowspan="2">ช่วงเวลา</th><th colspan="11">พื้นที่ทำเหมือง / ประทานบัตร</th></tr>
<tr><th>2497
-
2510</th><th>2528
-
2550</th><th>2526
-
2551</th><th>2527
-
2552</th><th>2528
-
2553</th><th>2529, 2530
-
2554</th><th>2535
-
2560</th><th>2543
-
2568</th><th>2552
-
2577</th><th>2553
-
2578</th><th>2554
-
2579</th></tr>
<tr><td>ก่อน กม.แร่ 2510</td><td>?</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td>กม.แร่ 2510 + ก่อน กม.สวล. 2535</td><td>-</td><td>1 แปลง
246 ไร่</td><td>3 แปลง
873 ไร่</td><td>1 แปลง
115 ไร่</td><td>6 แปลง
1,752 ไร่</td><td>6 แปลง
1,672 ไร่</td><td rowspan="2">รวม
11 แปลง
3,210 ไร่</td><td rowspan="2">-</td><td rowspan="2">-</td><td rowspan="2">-</td><td rowspan="2">-</td></tr>
<tr><td colspan="6">รวม 17 แปลง 4,658 ไร่</td></tr>
<tr><td>กม.แร่ 2510 + กม.สวล. 2535</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>21 แปลง
5,306 ไร่</td><td>15 แปลง
3,656 ไร่</td><td>6 แปลง
1,752 ไร่</td><td>8 แปลง
2,102 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="7"></td><td colspan="4">รวม 50 แปลง 12,816 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="2">รวม</td><td colspan="5">รวม ปบ. สิ้นอายุ 17 แปลง 4,658 ไร่</td><td colspan="4">รวม ปบ. ยังมีอายุ 61 แปลง 16,026 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="2">รวมทั้งสิ้น</td><td colspan="10">รวม ปบ. สิ้นอายุ+ยังมีอายุ 78 แปลง 20,684 ไร่</td></tr>
</table>

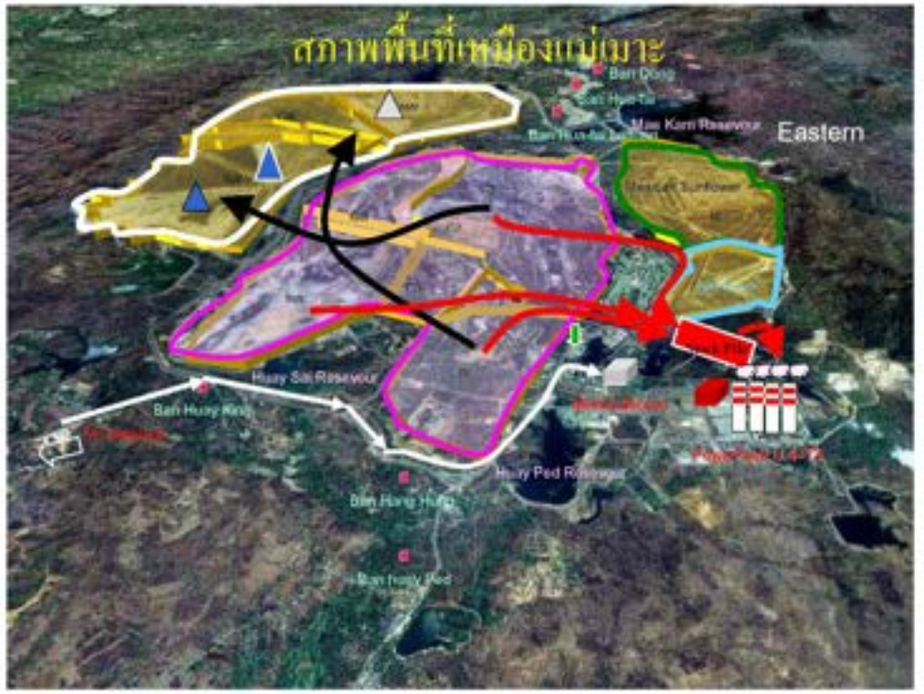

ภาพถ่ายจากดาวเทียมและแผนที่กลุ่มเหมืองแม่เมาะและที่ตั้งชุมชนใกล้เคียง

สรข.๓ รายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเด็นปัญหาหมอกควันและค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM-๑๐) ที่เหมืองแร่ถ่านหิน ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตำบลแม่เมาะ ตำบลบ้านดง อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง http://www.dpim.go.th/laws/article?catid=121&articleid=3694 คัดลอกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

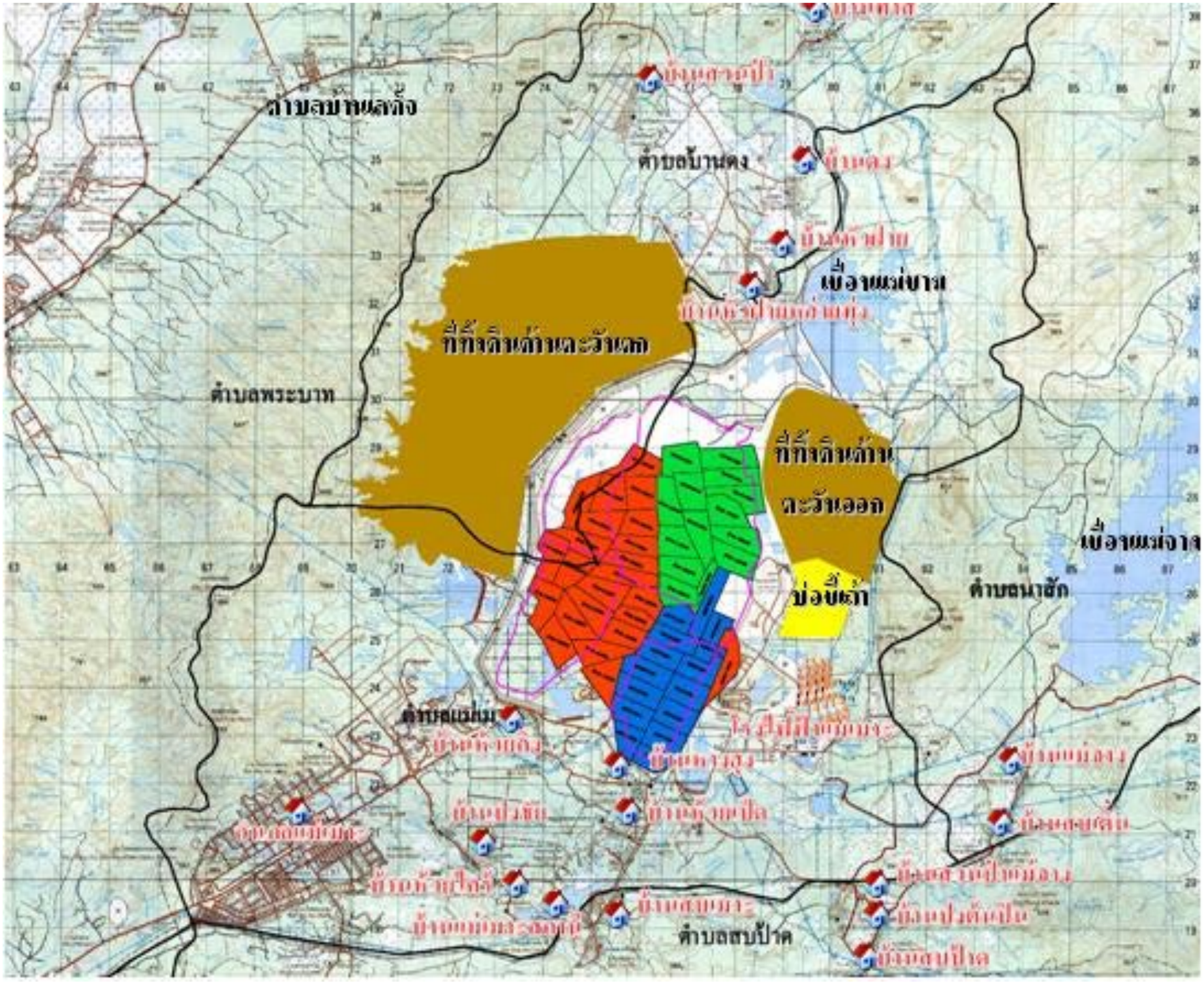

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต ๓ เชียงใหม่ ตรวจเยี่ยมเหมืองแม่เมาะ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จังหวัดลำปาง
http://www.dpim.go.th/laws/article?catid=121&articleid=4292
คัดลอกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต ๓ เชียงใหม่ ติดตามความคืบหน้าการจัดเตรียมพื้นที่ สำหรับพิธีเปิดตัว (Kickoff) โครงการ “อุตสาหกรรมรวมใจภักดิ์ ปลูกต้นไม้ฟื้นผืนดิน” บริเวณเหมืองแม่เมาะ จ.ลำปาง

http://www.dpim.go.th/laws/article?catid=121&articleid=4295

คัดลอกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

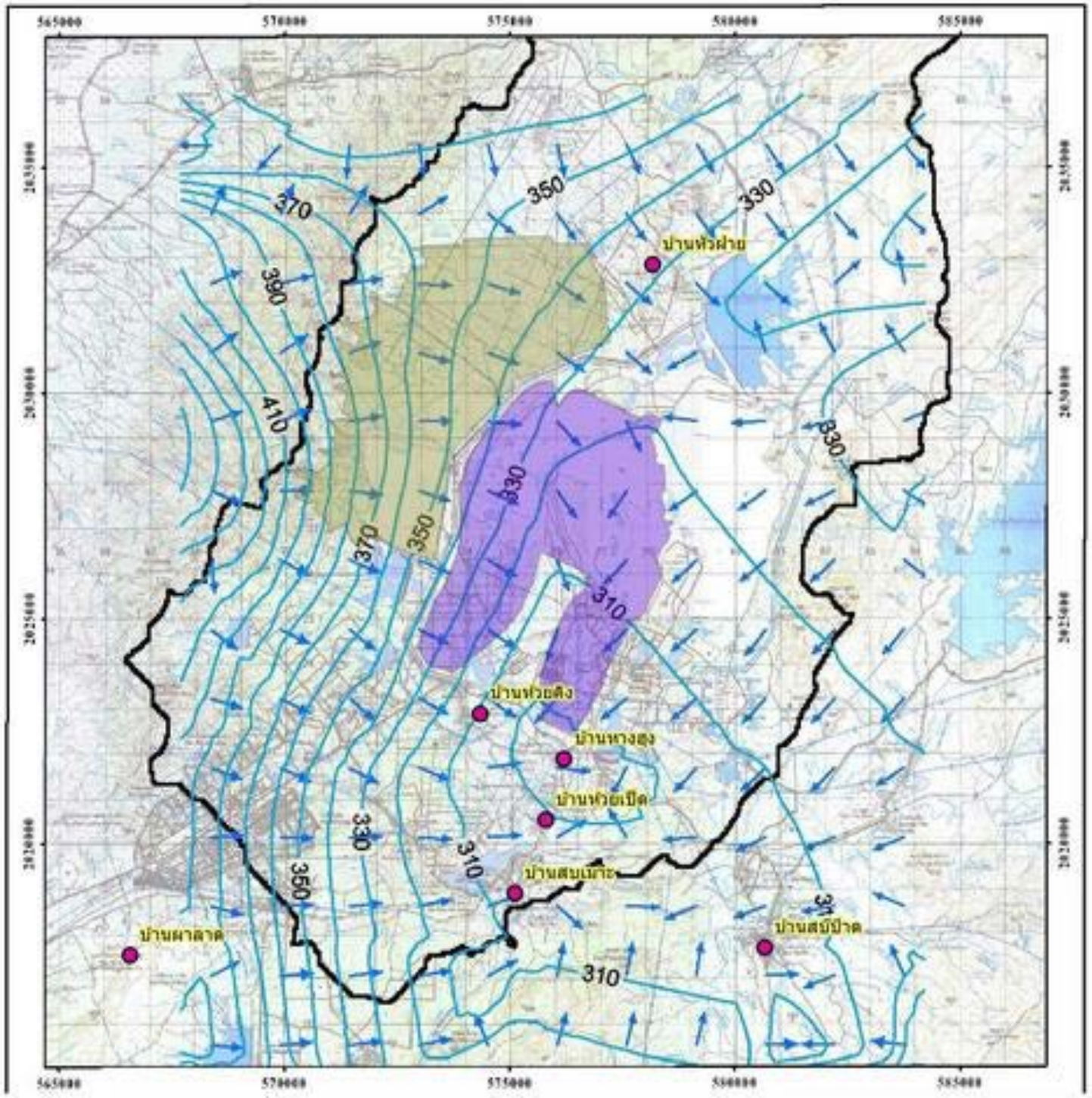

นำเสนอรูปแบบแสดงทิศทางการไหลของน้ำใต้ดินระดับตื้น และปริมาณน้ำใต้ดินระดับลึกที่ต้องสูบออกเพื่อเสถียรภาพของบ่อเหมือง
กฟผ. (แม่เมาะ) จังหวัดลำปาง นำเสนอข้อมูลการควบคุมการระเบิดเปลือกดินในบ่อเหมืองถ่านหินฯ ณ สรข.๓ เชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๗
http://www.dpim.go.th/activity/article?articleid=5041
คัดลอกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

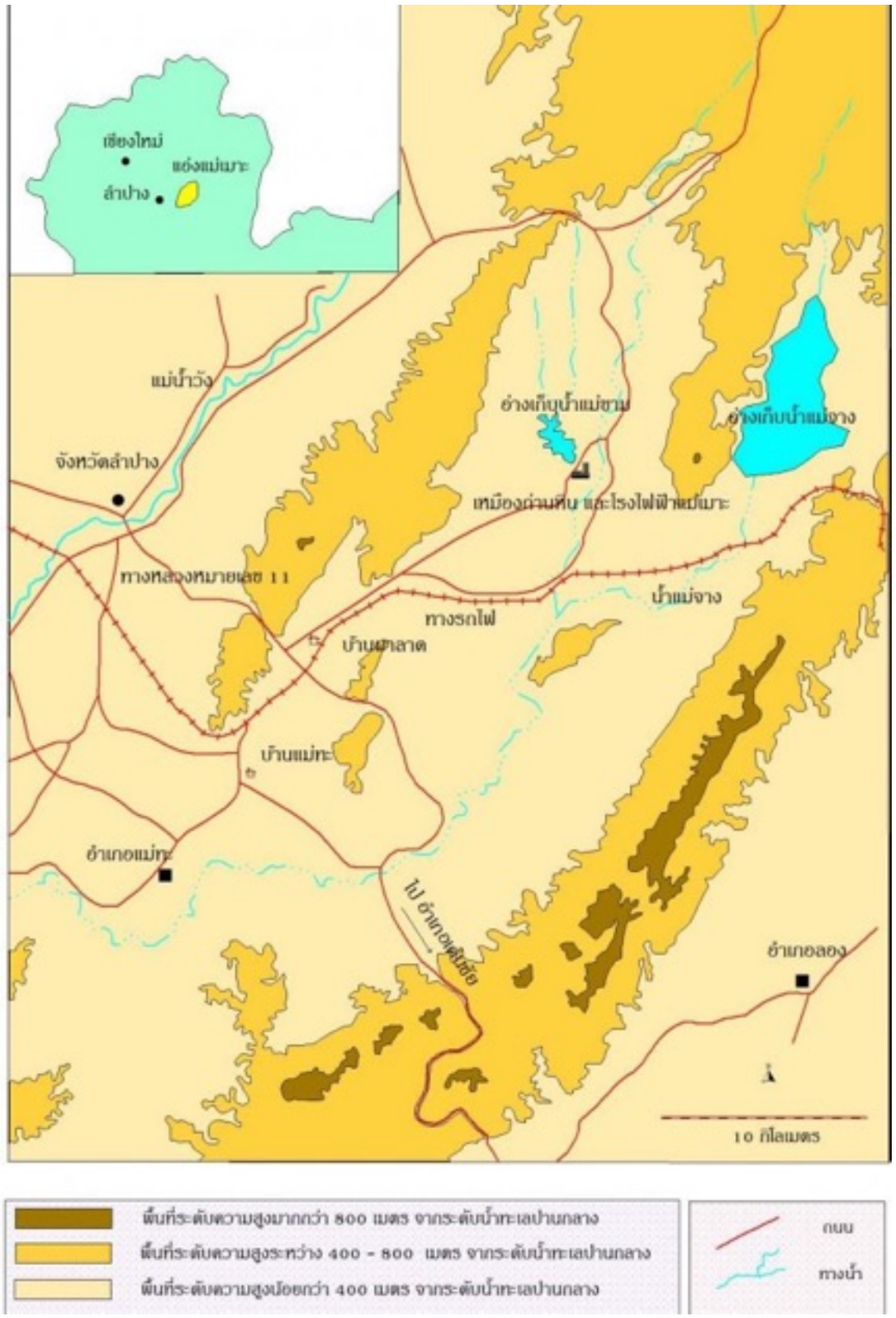

http://fieldtrip.ipst.ac.th/intro_sub_content.php?content_id=2&content_folder_id=2
คัดลอกเมื่อวันที่ 4 Apr 2015

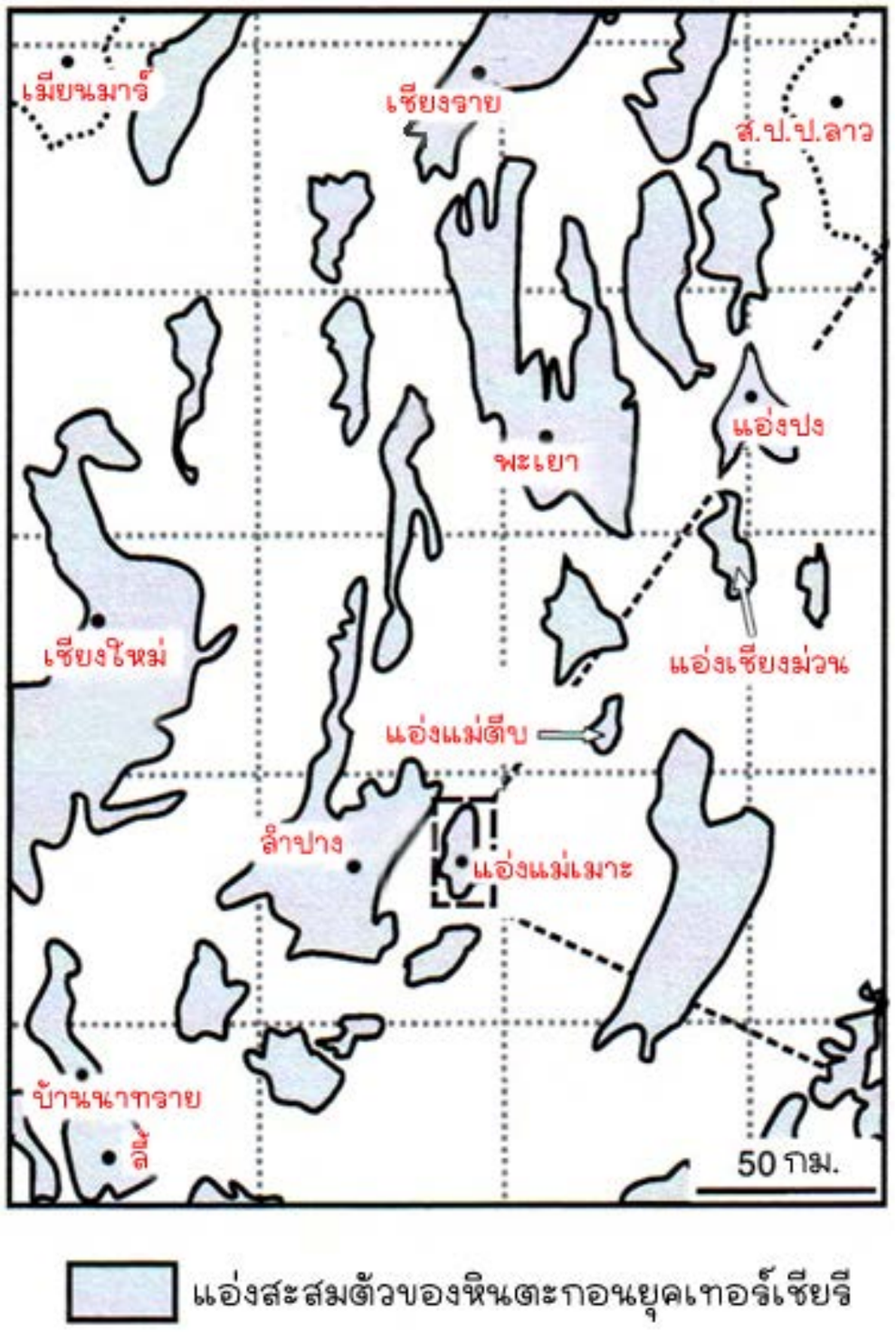

http://fieldtrip.ipst.ac.th/intro_sub_content.php?content_id=2&content_folder_id=7
คัดลอกเมื่อวันที่ 4 Apr 2015

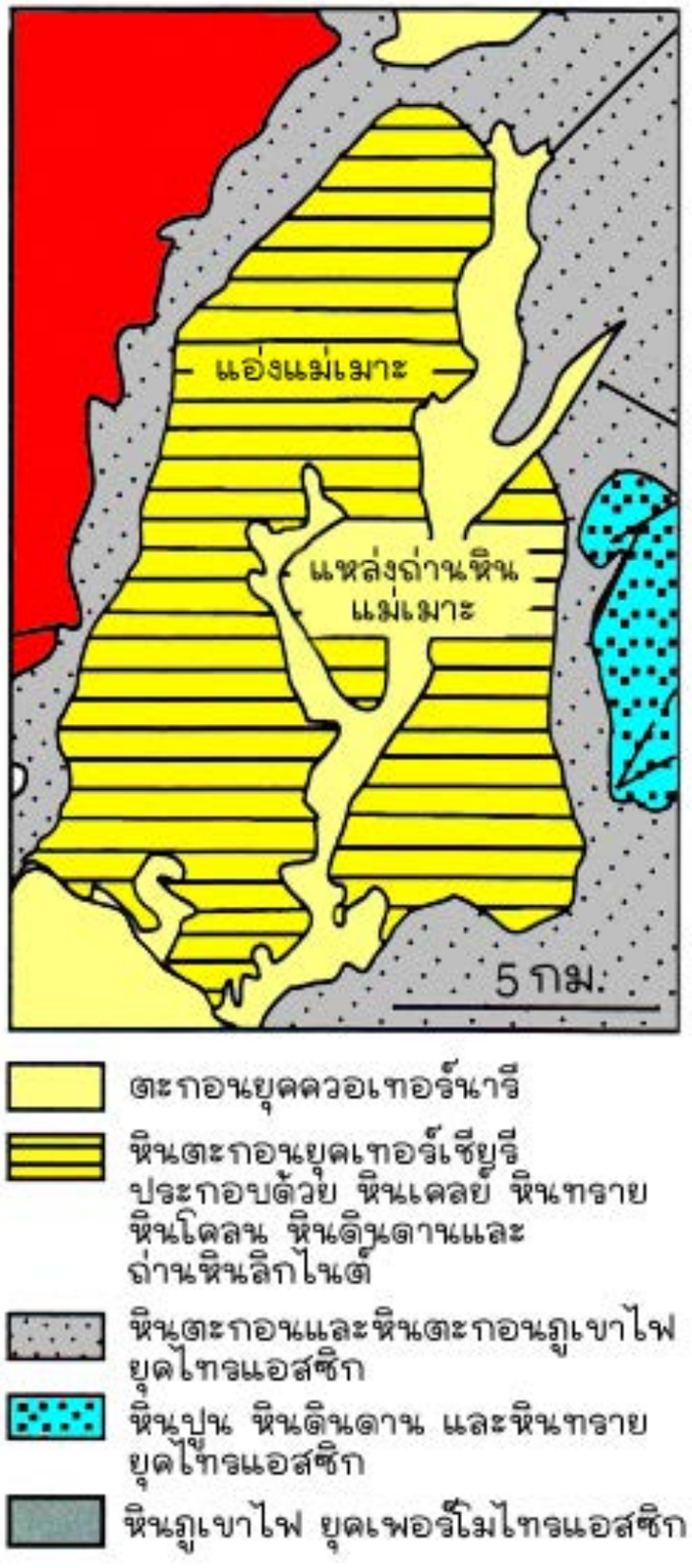

http://fieldtrip.ipst.ac.th/intro_sub_content.php?content_id=2&content_folder_id=7
คัดลอกเมื่อวันที่ 4 Apr 2015

http://www.balanceenergythai.com/รู้จักกับโรงไฟฟ้าแม่เม/
คัดลอกเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

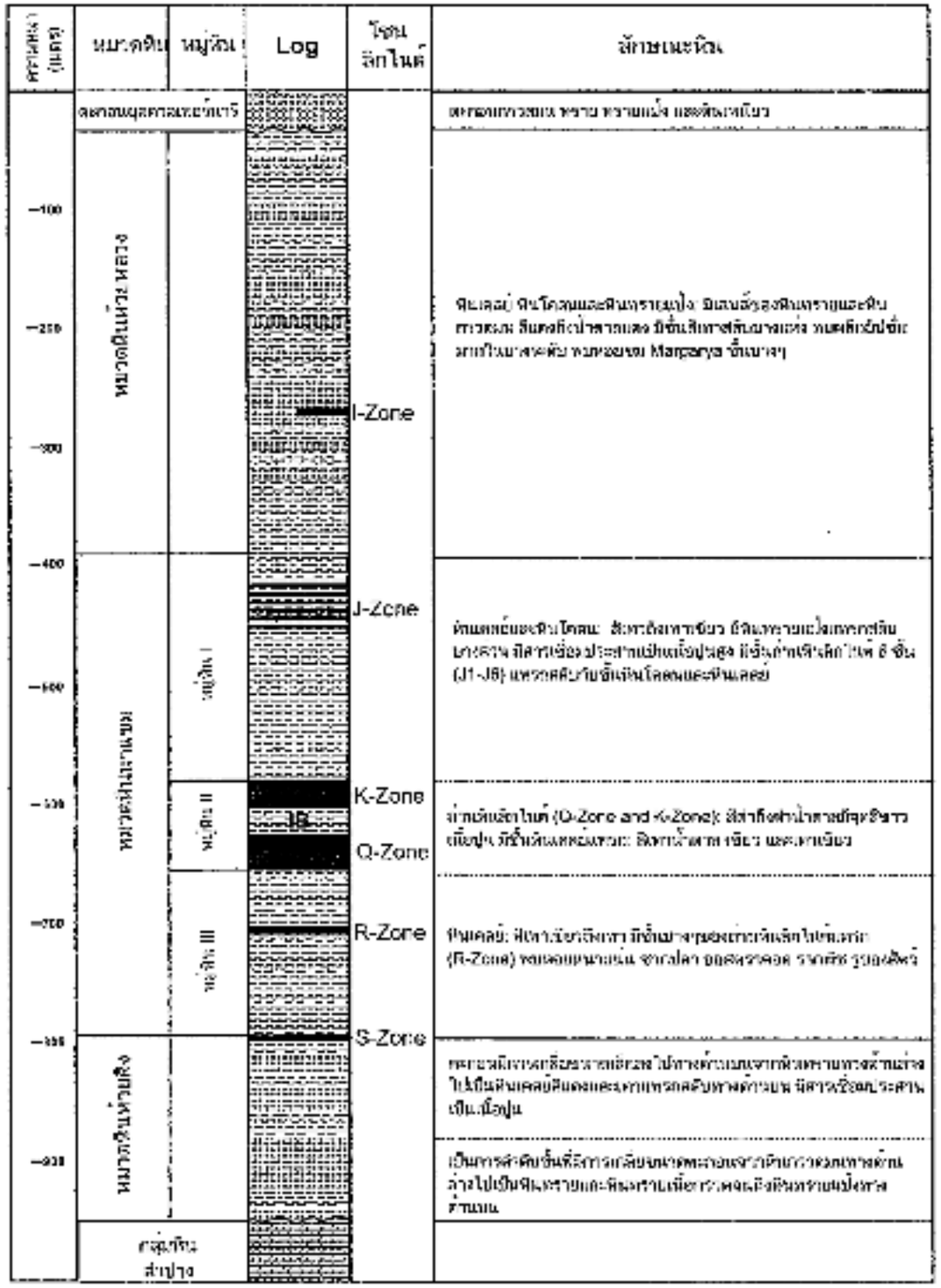

รูปที่ ๒.๓ ผังแสดงการลำดับชั้นหินของกลุ่มหินแม่เมาะและการจำแนกหมวดหินและหมู่หิน
(Chaodumrong, 1985; Uttamo *et al*, 2003)

รายงานวิชาการ
ฉบับที่ สธว 5/2548
การลำดับชั้นหินทางชีวภาพของ
กลุ่มหินแม่เมาะ
อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
วิฒเนศ ทรงธรรม
ISBN 974-9674-50-2

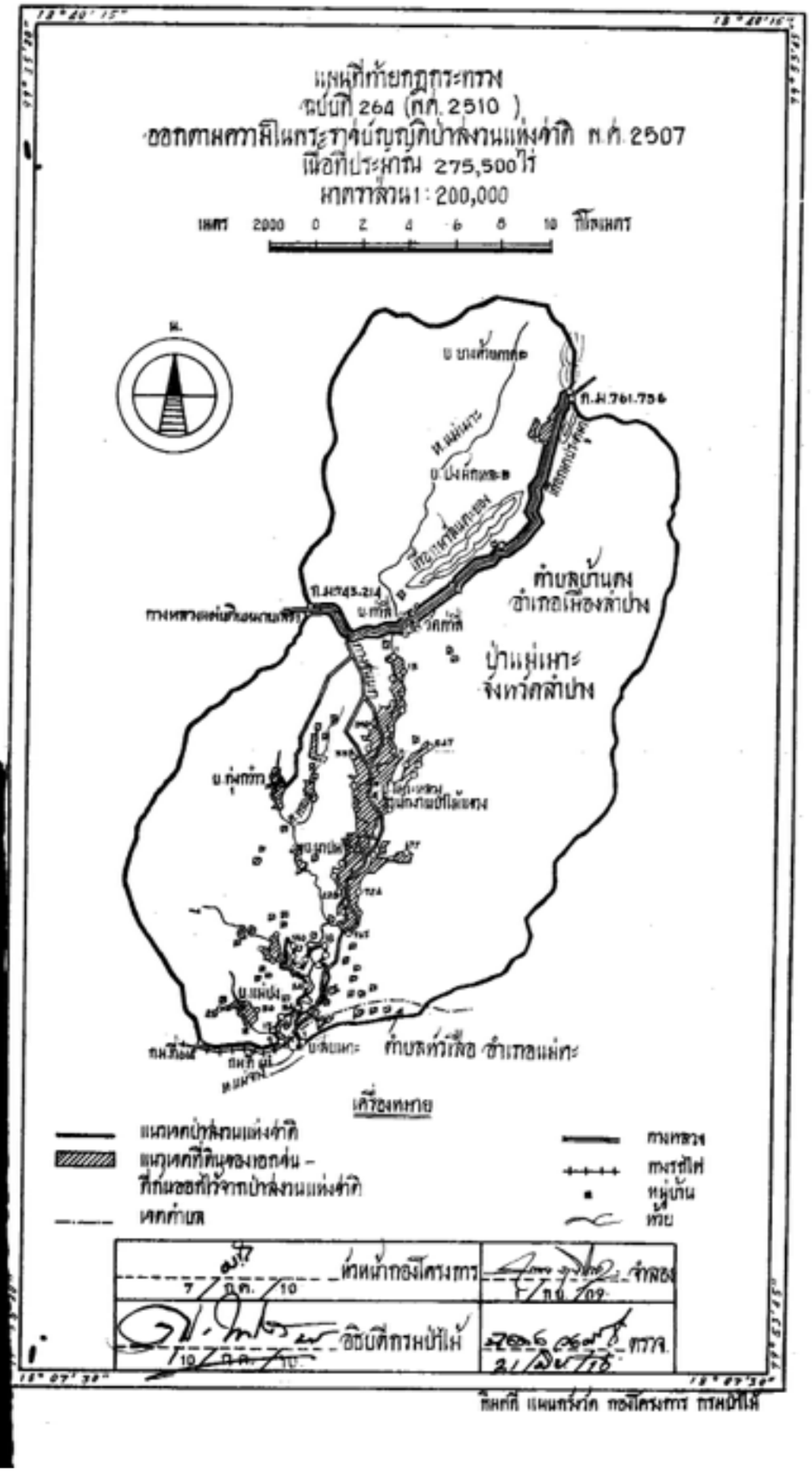

ทิมศที่ แผนกรังวัด กองโครงการ กรมป่าไม้

แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา

กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน

ในท้องที่ตำบลบ้านดง ตำบลแม่เมาะ และตำบลนาสัก อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

พ.ศ. 2532

มาตราส่วน 1 : 100,000

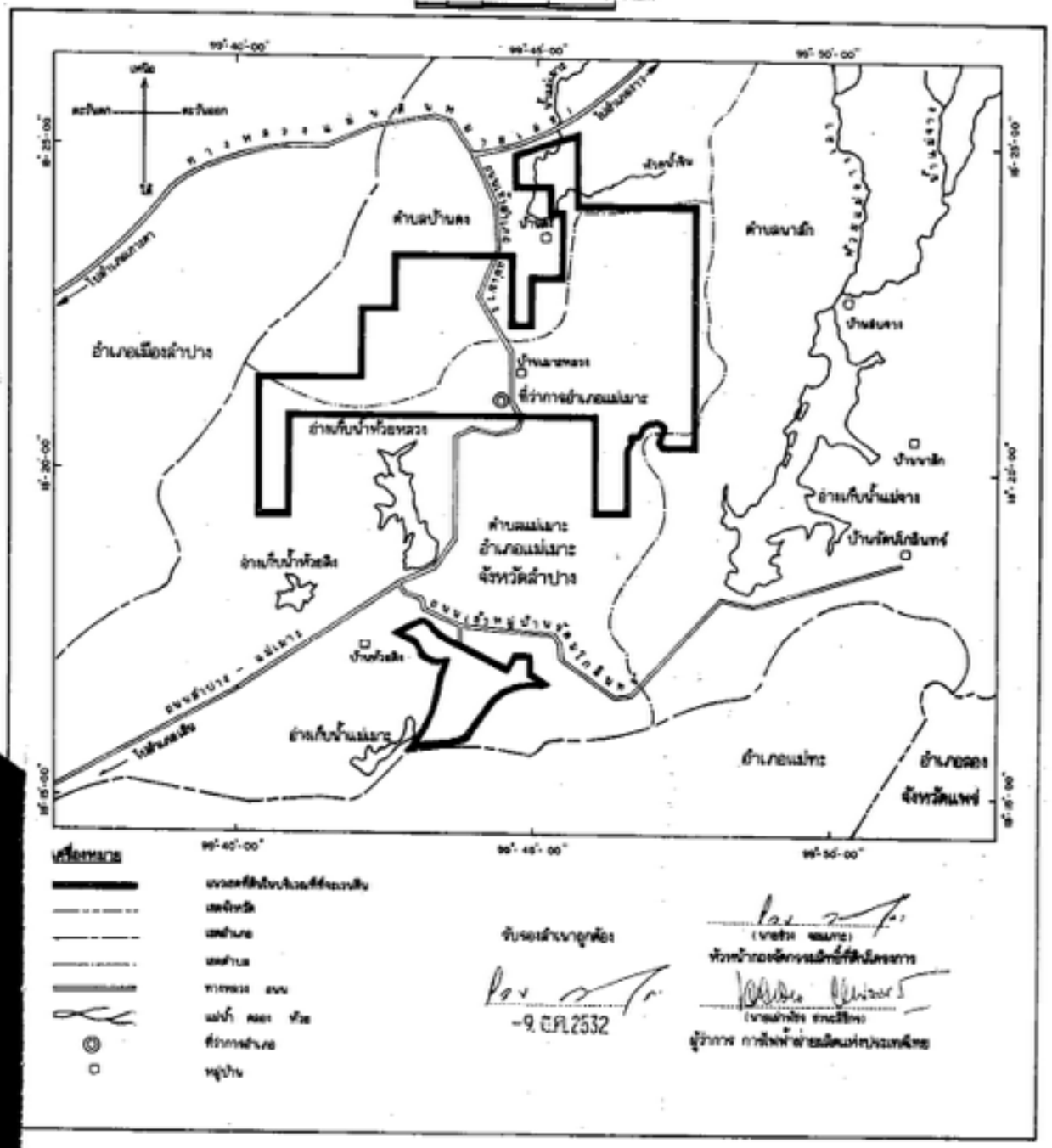

เครื่องหมาย

แนวเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน

เขตจังหวัด

เขตอำเภอ

เขตตำบล

ทางหลวง ถนน

แม่น้ำ คลอง ห้วย

ที่ว่าการอำเภอ

หมู่บ้าน

รับรองสำเนาถูกต้อง

-9 ธ.ค. 2532

(นายช่วง ขอมเกาะ)

หัวหน้ากองจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินโครงการ

(นายเล่าพัช ชวนะสิริกร)

ผู้ว่าการ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

แผนที่ท้ายกฎกระทรวง
กำหนดให้ป่าแม่เมาะ ในท้องที่ตำบลบ้านหวด อำเภอราว ตำบลบ้านดง
ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ และตำบลบ้านแลง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
เป็นป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๐

เนื้อที่ประมาณ ๑๘๒,๙๓๓ ไร่
มาตราส่วน ๑:๑๐๐,๐๐๐

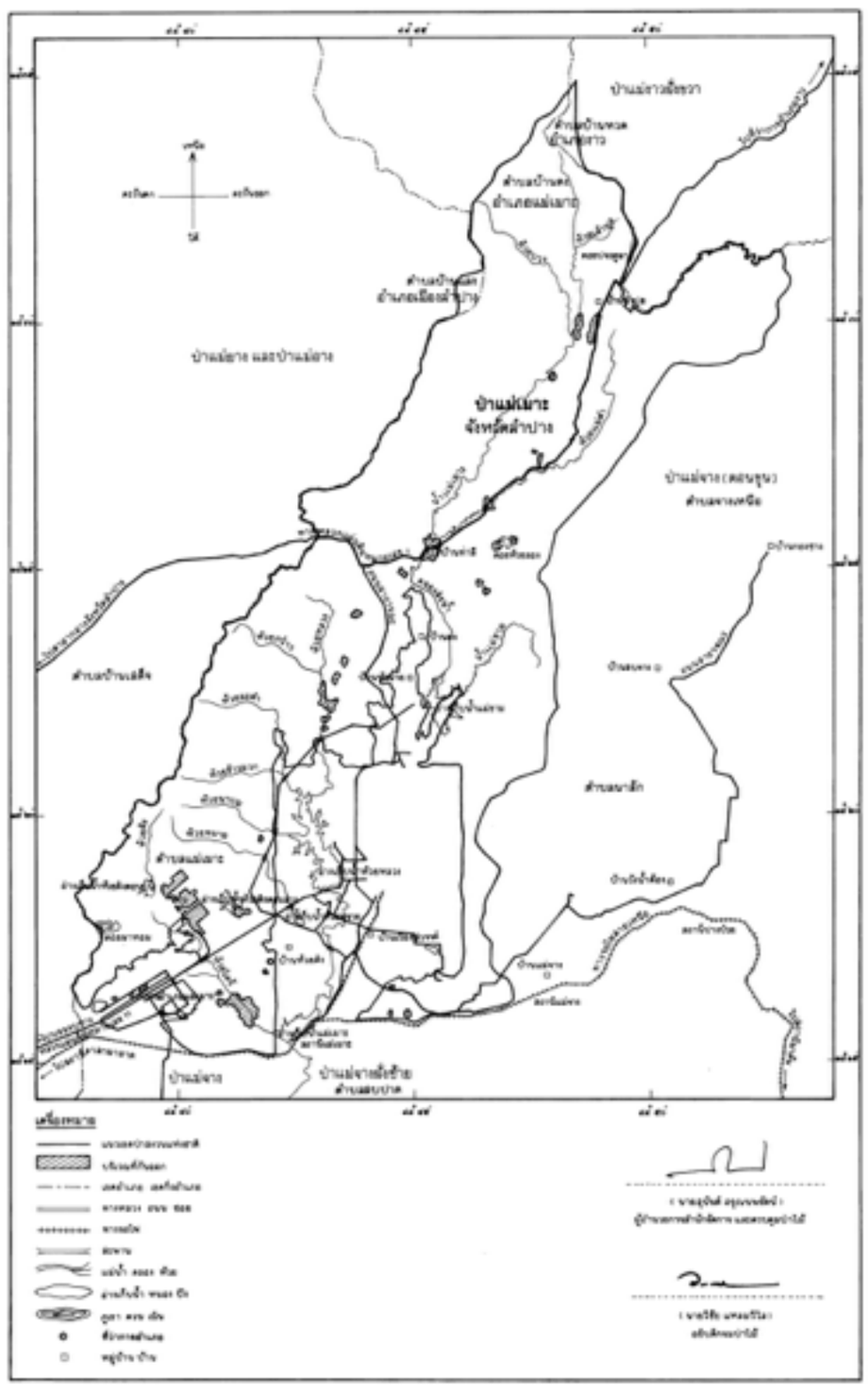

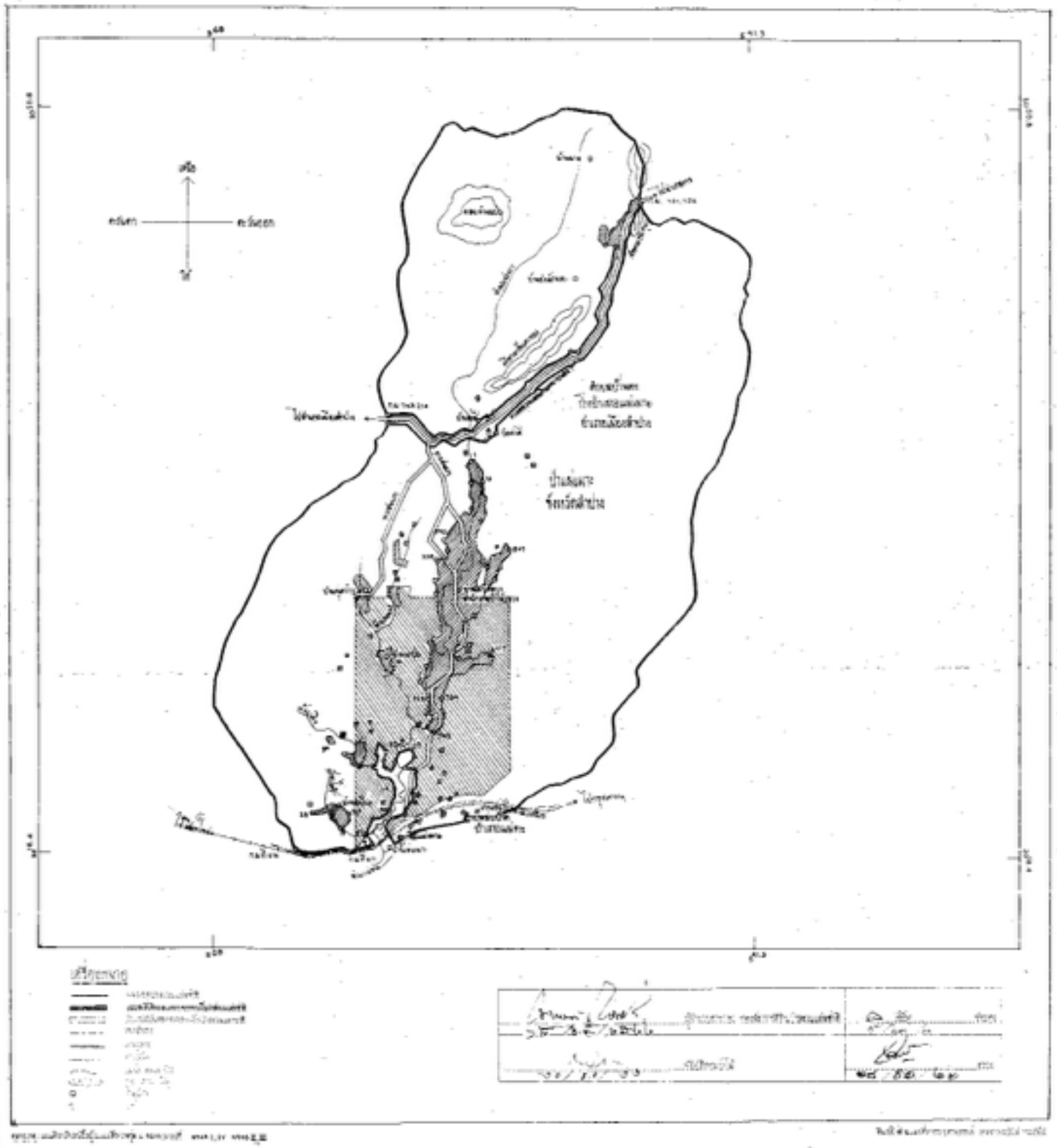

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีความประสงค์จะใช้พื้นที่บางส่วนมีเนื้อที่ประมาณ ๓๗,๕๐๐ ไร่ ของป่าแม่เมาะ ในท้องที่ตำบลบ้านดง กิ่งอำเภอแม่เมาะ อำเภอเมืองลำปาง และตำบลสบบ้าด อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ซึ่งเป็นป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อดำเนินการตามโครงการก่อสร้างพลังไอน้ำแม่เมาะและโครงการใช้ถ่านลิกไนท์แทนน้ำมัน สมควรเพิกถอนพื้นที่ดังกล่าวออกจากการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ บางส่วน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ผลการดำเนินงาน/สรุปสถานะของเหมืองแม่เมาะถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2558

1. งานเปิดหน้าดิน 1,636.8 ล้าน ลบ.ม.*

= 1,636.8 ล้านตัน (1 ลบ.ม. เท่ากับ 1 ตัน)

= 2,000 ล้านตัน (1 ลบ.ม. เท่ากับ 1.2 ตัน)

2. งานผลิตลิกไนต์ 321.2 ล้านตัน**

3. อัตราส่วนระหว่าง ดิน : ลิกไนต์ ประมาณ 5 – 6 : 1

* และ ** คัดลอกจาก http://maemohmine.egat.co.th/production/index.html
เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

เป้าหมายของบ่อเหมืองและที่ทิ้งดินนอกบ่อเหมือง

ในกระบวนการผลิตจะต้องเปิดเปลือกดินออกไปทิ้งนอกบ่อเหมืองก่อนที่จะขุดเอาถ่านลิกไนต์ส่งให้โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ทำให้เหมืองแม่เมาะมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่ดังนี้

๑. บ่อเหมือง ๓๗ ตร.กม. (๒๓,๑๒๕ ไร่)

๒. ที่ทิ้งดินนอกบ่อเหมือง ๔๐ ตร.กม. (๒๕,๐๐๐ ไร่)

คัดลอกจาก http://maemohmine.egat.co.th/iso.html
เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

ยังเหลือลิกไนต์ + พื้นที่ทำเหมือง อีกเท่าไหร่ ?

๑. แอ่งแม่เมาะมีปริมาณสำรองประมาณ ๑,๔๐๔ ล้านตัน*

_ ใช้ไปแล้ว (จนถึง กพ ๕๘) ๓๒๑.๒ ล้านตัน**

_ คงเหลือ ๑,๐๘๓ ล้านต้น***

_ ถ้าใช้ปีละ ๑๖ ล้านตัน จะใช้ได้อีก ๖๘ ปี

_ ถ้าใช้ปีละ ๑๘ ล้านตัน จะใช้ได้อีก ๖๐ ปี

๒. ถ้าตัวเลขปริมาณสำรองสูงและคลาดเคลื่อนเกินไป ก็ดูที่ตัวเลขนี้ได้

“แผนงานขยายระยะเวลาการเดินเครื่องโรงไฟฟ้าแม่เมาะออกไปจนถึงปี ๒๕๙๐ โดยมีโครงการก่อสร้างโรงไฟฟ้าทดแทนโรงไฟฟ้าแม่เมาะเครื่องที่ ๔ ถึง ๗ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต คาดว่าจะแล้วเสร็จปี ๒๕๖๑”****

น่าจะสอดคล้องใกล้เคียงกับปริมาณสำรองลิกไนต์หลายองค์กร คือ ประมาณ ๓๒ ปี

* คัดลอกจาก http://www.dmf.go.th/dmfweb/images/stories/Coal.pdf เว็บไซต์กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

** คัดลอกจาก http://maemohmine.egat.co.th/production/index.html เว็บไซต์เหมืองแม่เมาะ กฟผ. เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๘

*** จึงได้นำตัวเลขจาก * และ ** มาลบกัน ได้เป็น ***

**** คัดลอกจาก http://www.balanceenergythai.com/รู้จักกับโรงไฟฟ้าแม่เม/ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๘

ปริมาณสำรองลิกไนต์ที่เหลือ

๑. อยู่ในประทานบัตรที่ยังไม่สิ้นอายุ ๖๑ แปลง ๑๖,๐๒๖ ไร่

๒. อยู่ในขุมเหมืองที่มีการขุดลิกไนต์ไปแล้วที่ไม่ถมกลับ/ฟื้นฟู เพราะอาจจะนำมาขอประทานบัตรรอบต่อไป/ซ้ำที่เดิม เพื่อขุดลิกไนต์ในชั้นที่ลึกลงไปอีก

๓. พื้นที่แอ่งแม่เมาะที่ลิกไนต์กระจายตัวอยู่ประมาณ ๓๗ ตร.กม. (๒๓,๑๒๕ ไร่) ตอนนี้ทำไปแล้ว ๒ หมื่นกว่าไร่ ยังสามารถขยายเหมือง/ขอประทานบัตรแปลงใหม่ในพื้นที่ใหม่ ๆ ที่ยังไม่ได้ขุด ประมาณ ๒,๐๐๐ กว่าไร่

<table>
<tr><th rowspan="2">ช่วงเวลา</th><th colspan="11">พื้นที่ทำเหมือง / ประทานบัตร</th></tr>
<tr><th>2497
-
2510</th><th>2528
-
2550</th><th>2526
-
2551</th><th>2527
-
2552</th><th>2528
-
2553</th><th>2529, 2530
-
2554</th><th>2535
-
2560</th><th>2543
-
2568</th><th>2552
-
2577</th><th>2553
-
2578</th><th>2554
-
2579</th></tr>
<tr><td>ก่อน กม.แร่ 2510</td><td>?</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td></tr>
<tr><td rowspan="3">กม.แร่ 2510 + ก่อน กม.สวล. 2535</td><td rowspan="3">-</td><td>1 แปลง
246 ไร่</td><td>3 แปลง
873 ไร่</td><td>1 แปลง
115 ไร่</td><td>6 แปลง
1,752 ไร่</td><td>6 แปลง
1,672 ไร่</td><td rowspan="2">รวม
11 แปลง
3,210 ไร่</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td></tr>
<tr><td colspan="5">รวม 17 แปลง 4,658 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="6">รวม 28 แปลง 7,868 ไร่</td></tr>
<tr><td rowspan="3">กม.แร่ 2510 + กม.สวล. 2535</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="3">-</td><td rowspan="2">21 แปลง
5,306 ไร่</td><td>15 แปลง
3,656 ไร่</td><td>6 แปลง
1,752 ไร่</td><td>8 แปลง
2,102 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="3">รวม 29 แปลง 7,510 ไร่</td></tr>
<tr><td colspan="5">รวม 50 แปลง 12,816 ไร่</td></tr>
<tr><td>รวม</td><td colspan="5">รวม ปบ. สิ้นอายุ 17 แปลง 4,658 ไร่</td><td colspan="6">รวม ปบ. ยังมีอายุ 61 แปลง 16,026 ไร่</td></tr>
<tr><td>รวมทั้งสิ้น</td><td colspan="11">รวม ปบ. สิ้นอายุ+ยังมีอายุ 78 แปลง 20,684 ไร่</td></tr>
</table>

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๖_๓๑/๒๕๕๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๔๙-๗๖๔/๒๕๕๗

(คดีเหมืองแร่)

ให้ กฟผ. ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ลิกไนต์แม่เมาะ ตามคำขอ ปบ.ที่ ๓-๖/๒๕๓๐ และที่ ๓๐-๔๖/๒๕๓๕ ดังนี้

๑. ให้ทำการ**ติดตั้งม่านน้ำ**เพื่อเป็นการลดฝุ่นละอองในบรรยากาศ มีความยาว ๘๐๐ เมตร ระหว่างที่ทิ้งดินด้านทิศตะวันออกกับบ้านหัวฝาย และระหว่างที่ทิ้งดินด้านทิศตะวันตกกับหมู่บ้านทางทิศใต้ ตามข้อ ๑.๙ ของมาตรการฯ ที่เสนอไว้ใน EIA

๒. ให้จัดตั้งคณะทำงานระดับท้องถิ่นและผู้เชี่ยวชาญร่วมกันพิจารณาในการ**อพยพราษฎร**ที่ได้รับผลกระทบที่อาจนำไปสู่อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน และมีความประสงค์จะอพยพในการอพยพหมู่บ้านออกนอกรัศมีผลกระทบ ๕ กิโลเมตร ตามข้อ ๑.๑๔ ของมาตรการฯ ที่เสนอไว้ใน EIA และข้อ ๒.๘ ของมาตรการฯ ที่กำหนดโดย สผ.

๓. ให้ฟื้นฟูขุมเหมืองให้ใกล้เคียงกับสภาพเดิมตามธรรมชาติ โดยการถมดินกลับในบ่อเหมืองให้มากที่สุดและให้ปลูกป่าทดแทน เฉพาะในส่วนที่ กฟผ. นำพื้นที่ที่ต้อง**ฟื้นฟูขุมเหมืองไปทำเป็นสวนพฤกษชาติและสนามกอล์ฟ** ตามข้อ ๑.๑๗ ของมาตรการฯ ที่เสนอไว้ใน EIA

๔. ให้**นำพืชที่ปลูกใน wetland ไปกำจัด** และปลูกเสริมทุก ๆ ๑๘ เดือน และต้องทำการขุดลอกเพื่อเปลี่ยนทิศทางการไหลของน้ำใน wetland ตามข้อ ๒.๖ ของมาตรการฯ ที่กำหนดโดย สผ.

๕. ให้ทำการ**ขนส่งเปลือกดิน** โดยใช้ระบบสายพานที่มีการติดตั้งระบบสเปรย์น้ำตามแนวสายพาน ให้วางแผนจุดปล่อยดิน โดยให้ตำแหน่งที่ปล่อยดินไม่อยู่ในตำแหน่งต้นลมที่พัดผ่านไปยังชุมชนที่อยู่โดยรอบ ให้กำหนดพื้นที่ Buffer Zone ระยะจุดปล่อยดินกับชุมชน ให้เป็นระยะทางไม่น้อยกว่า ๕๐ เมตร และควรจัดทำเป็น Bunker ให้จุดปล่อยดินอยู่ต่ำกว่าความสูงของ Bunker และในการปล่อยดินลงที่เก็บกองดินนั้นจะต้องกำหนดเป็นตารางที่แน่นอน โดยใช้ฤดูเป็นเกณฑ์ในการตัดสินตำแหน่งที่จะต้องห่างจากชุมชนมากที่สุด ตามข้อ ๒.๗ ของมาตรการฯ ที่กำหนดโดย สผ.

ในกรณีที่ กฟผ. เห็นว่า มีมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการทำเหมืองที่มีมาตรฐานและเหมาะสมกว่ามาตรการฯ ที่เป็นเงื่อนไขท้ายประทานบัตรดังกล่าว ให้ กฟผ. ดำเนินการขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการฯ ดังกล่าวต่อ สผ. ตามข้อ ๒.๑๔ ของมาตรการฯ ที่กำหนดโดย สผ. ที่เป็นเงื่อนไขท้ายประทานบัตร และต่ออธิบดี กพร. ตามมาตรา ๕๗ แห่งกฎหมายแร่ ๒๕๑๐ และ **กฟผ. จะปฏิบัติตามมาตรการฯ ที่ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ ต่อเมื่อการขอแก้ไขและเปลี่ยนแปลงนั้น ได้รับความเห็นชอบจาก สผ. และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี กพร. แล้ว**

ให้อธิบดี กพร. ตรวจสอบ กำกับดูแลการประกอบกิจการของ กฟผ. ให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการออกประทานบัตรและมาตรการฯ หาก กฟผ. ไม่ปฏิบัติตาม ให้อธิบดี กพร. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา ๑๓๘ แห่งกฎหมายแร่ ๒๕๑๐ โดยเคร่งครัด

ทั้งนี้ให้อธิบดี กพร. และ กฟผ. ดำเนินการตามคำพิพากษาภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ประเด็นสำคัญ

๒๐ ส.ค. ๒๕๕๓ คชก. ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบรายงานการขอเปลี่ยนแปลงมาตรการฯ ของ กฟผ.

๒๗ ต.ค. ๒๕๕๓ สผ. มีหนังสือแจ้ง กฟผ. ว่า คชก. มีมติเห็นชอบฯ

(ก่อนคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด)

อย่างไรก็ตาม การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการฯ ดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับโดยสมบูรณ์ ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี กพร. ตามมาตรา ๕๗ แห่งกฎหมายแร่ ๒๕๑๐ ด้วย เมื่อ**ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า กฟผ. ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี กพร. ให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตรการฯ ดังกล่าว มาตรการฯ ที่ กฟผ. ขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงและได้รับความเห็นชอบจาก สผ. จึงยังไม่มีผลบังคับใช้ กฟผ. ยังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการฯ ที่เสนอไว้ใน EIA และมาตรการฯ ที่กำหนดโดย สผ. ฉบับเดิมต่อไป**

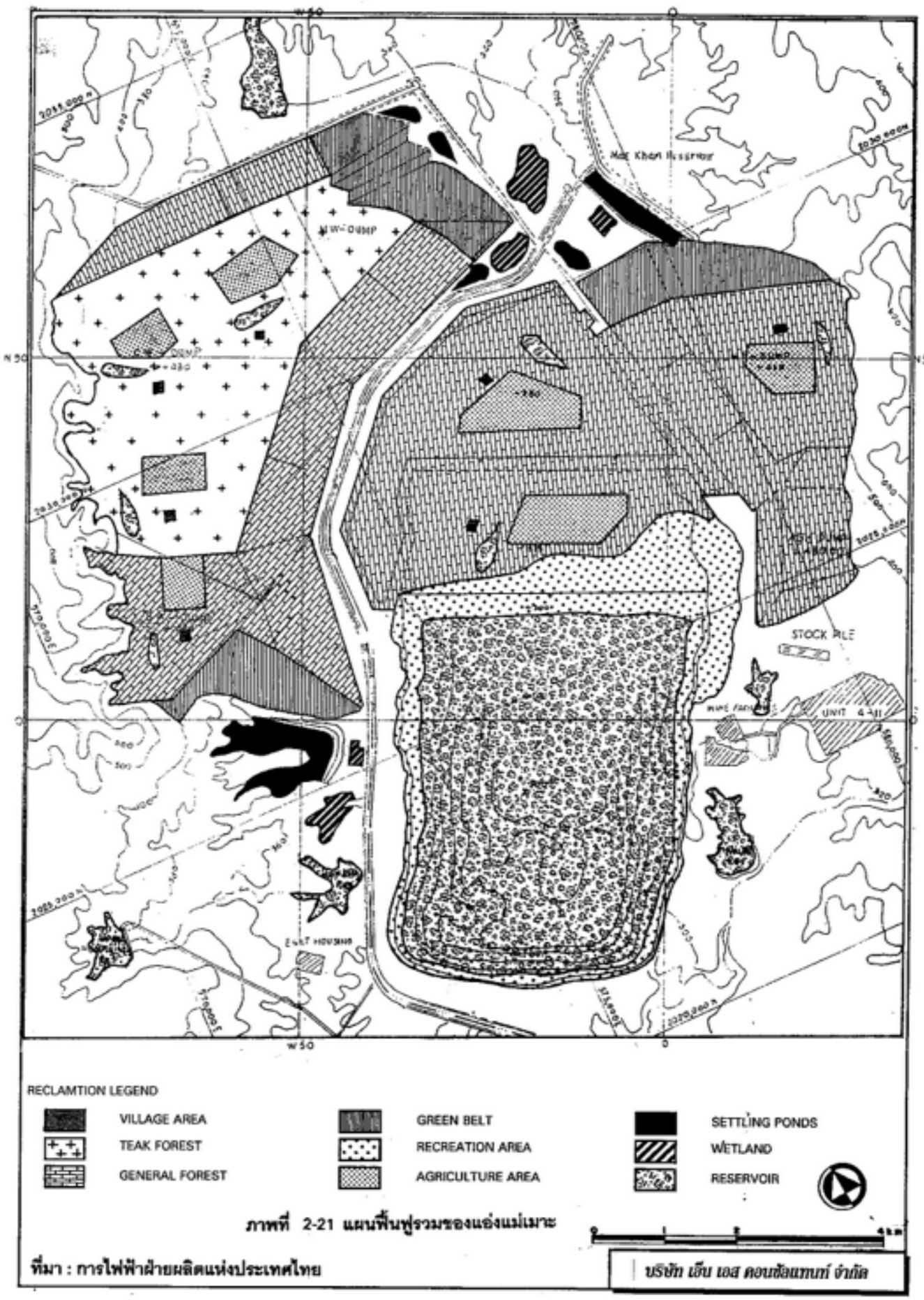

ภาพที่ 2-21 แผนพื้นฟูรวมของแอ่งแม่เมาะ

ที่มา : การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒.๑๓ การวางแผนฟื้นฟูสภาพพื้นที่ทิ้งดิน (หน้า ๒ - ๔๐)

การฟื้นฟูสภาพพื้นที่ทิ้งดินเป็นงานส่วนหนึ่งของการปรับปรุงพื้นที่ที่ผ่านการทำเหมืองแล้วให้มีสภาพดีใกล้เคียงกับสภาพก่อนมีการทำเหมือง ซึ่ง กฟผ. มีการกำหนดรูปแบบการใช้ประโยชน์สุดท้ายไว้แล้วในแผนฟื้นฟูรวมของแอ่งแม่เมาะ โ ดยในการวางแผนจะคำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับทั้งภาครัฐบาล ชุมชนราษฎรในบริเวณใกล้เคียงและ กฟผ. ซึ่งแนวทางการใช้ที่ดินภายหลังการทำเหมืองนี้ กฟผ. จะนำกลับมาใช้รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินของพื้นที่เดิมก่อนมีการเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับแรก เช่น ป่าไม้ พื้นที่เกษตรกรรม แหล่งกักเก็บน้ำ และชุมชนที่อยู่อาศัย เป็นต้น หมายรวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมของสภาพพื้นที่เพื่อที่สามารถนำพื้นที่ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในภายภาคหน้าให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย